

Module 6: Rol en gedrag van de docent in een online onderwijsomgeving Enkele tips voor succes

T4T - Tools4Teaching in Digitale leeromgevingen

Erasmus+ project nummer: 2021-1-ES01-KA220-ADU-000033654

Dit project is mede gefinancierd met steun van de Europese Commissie. Deze publicatie geeft alleen de mening van de auteur weer, en de Commissie kan niet verantwoordelijk worden gehouden voor enig gebruik dat kan worden gemaakt van de informatie in deze publicatie

Inhoudsopgave

Over het project	3
Module doelstellingen	3
Vereisten	4
Verwachte leerresultaten (vaardigheden en competenties)	4
Leerinhoud	4
1. De rol en het gedrag van de opvoeder in een online leeromgeving	4
2. Rol en het gedrag van de opvoeder in een gemengde leeromgeving	6
3. Wat kunnen docenten doen om leerlingen een succesvolle online ervaring te bieden?	9
4. Welke activiteiten kunnen docenten gebruiken om leerlingen een succesvolle online ervaring te bieden?	9
Woordenlijst	11
Om verder te lezen (bibliography and links)	12

Over het project

T4T - Tools4Teaching in digitale omgevingen project richt zich op het ondersteunen van volwasseneneducatie en aanbieders van formele, niet-formele en informele opleidingen om effectief over te schakelen naar digitaal onderwijs en om hetzelfde niveau van interactie van leerlingen en 'menselijke' ervaring te bieden, als in de fysieke omgeving. De algemene doelstelling van het project is het versterken van de capaciteit van opvoeders van volwassen leerlingen en het opleiden van professionals om een effectieve groepsdynamiek op te bouwen en in stand te houden in digitale onderwijsomgevingen, om zo hun online leerlingen beter te betrekken.

De ontwikkeling van richtlijnen voor het beter opzetten van een effectieve groepsdynamiek in een online leeromgeving zal docenten en opleidingsprofessionals helpen hun competenties te verbeteren over de specifieke kenmerken van het opbouwen en onderhouden van een effectieve online groepsdynamiek en het waarborgen van een hoog niveau van de leer ervaring in digitale klaslokalen.

De 6 modules bieden algemene methodologische richtlijnen voor opvoeders van volwassenen, hoe ze effectiever kunnen werken door groepsdynamiek op te bouwen en te ondersteunen.

- welke digitale tools en software ze kunnen gebruiken
- welk gedrag te adopteren?
- hoe ze leerlingen kunt betrekken in online activiteiten in kleine groepen
- hoe artistieke oefeningen te gebruiken om creativiteit te stimuleren, enz.

Module doelstellingen

Vanwege de Covid-19 pandemie vinden de meeste trainingen, cursussen en lessen tegenwoordig online plaats. Sommige opvoeders weten niet hoe ze leerlingen op de juiste manier bij het leerproces moeten betrekken, omdat de overgang van fysiek naar afstandsonderwijs heel plotseling was en niet iedereen erin slaagde zich aan te passen en de nodige kennis te verwerven. Deze module helpt docenten om hun kennis over hun rol en gedrag in de online onderwijsomgeving te verdiepen. Ook krijgen docenten enkele tips die kunnen helpen om hun prestaties te verbeteren tijdens online lessen, trainingen, cursussen, etc.

De doelstellingen van deze module zijn:

- kennis, begrip en concepten met betrekking tot het onderwerp verschaffen;
- onderwijzers te helpen hun rol en gedrag in online en gemengde leeromgevingen te begrijpen;
- docenten nuttige hulpmiddelen en advies te geven die hen helpen het onderwerp beter te begrijpen en de gegeven hulpmiddelen aan te passen in hun eigen cursussen, trainingen, enz.;

Vereisten

- kennis van het gebruik van verschillende digitale tools en apps
- eerdere modules bestuderen om het onderwerp beter te begrijpen
- motivatie om nieuwe lesmethoden en hulpmiddelen te leren

Verwachte leerresultaten (vaardigheden en competenties)

Na het doorlopen van deze module wordt van opvoeders verwacht dat zij hun vaardigheden en competenties in de volgende richtingen verbeteren:

- Aan het einde van de module kennen en begrijpen opvoeders de belangrijkste concepten met betrekking tot het onderwerp van de module
- Aan het einde van de module kennen opvoeders hun rol en gedrag in online en blended leeromgevingen;
- Aan het einde van de module maken opvoeders kennis met handige tips die hen helpen bij het lesgeven in de online leeromgeving;
- Aan het einde van de module zullen opvoeders worden uitgerust met online tools en activiteiten die helpen om een succesvolle online ervaring voor leerlingen te bieden;

1. De rol en het gedrag van de opvoeder in een online leeromgeving

Tijdens een pandemie kwamen de meeste mensen verschillende uitdagingen tegen. Waarschijnlijk een van de grootste invloeden en veranderingen werden ervaren door opvoeders. Vanuit klaslokalen en live activiteiten moest hun werk overgebracht worden naar de online omgeving. Volgens de verschillende enquêtes kreeg de meerderheid van de opvoeders te maken met verschillende uitdagingen bij het overschakelen naar online lesgeven. Bijvoorbeeld het gebrek aan digitale competenties, het niet vasthouden van de aandacht van de leerling, enz. Om deze problemen op te lossen, moesten opvoeders daarom hun rol en gedrag veranderen tijdens het geven van lessen, trainingen, cursussen, enz. Dus, welke rollen moeten opvoeders hebben, en hoe moeten ze zich gedragen tijdens het lesgeven in de online omgeving?

Figuur 1. Rollen van opvoeders in de online leeromgeving

Allereerst moeten opvoeders een **goede gids** zijn. Een gids moet bijvoorbeeld mensen door verschillende plaatsen leiden, en een online opvoeder moet leerlingen door verschillende online leerervaringen leiden (Bull, 2013). Verschillende leermethoden en -technieken hebben immers de voorkeur van verschillende online leerders. Als gevolg hiervan moeten online opvoeders hun lesmethoden aanpassen om goed onderwijs aan leerlingen te bieden (James, 2019). Online cursussen, lessen, sessies, trainingen, enz. worden vaak voorbereid voordat ze beginnen, zodat opvoeders meer tijd kunnen besteden aan het begeleiden van leerlingen en minder tijd aan het voorbereiden van materiaal voor hun cursussen. Op die manier kunnen opvoeders de aandacht van leerlingen richten op belangrijke concepten en ideeën (Bull, 2013).

Verder is het belangrijk dat opvoeders **goede leiders** zijn. Zoals bij alle leeromgevingen, hebben leerlingen vaak wat aanmoediging nodig. Het leerproces zelf is al een moeilijk iets, en de online omgeving maakt het nog moeilijker, omdat leerlingen zich vaak geïsoleerd, verward en ongemotiveerd voelen om uren achter het computerscherm te zitten en naar de monologen van opvoeders te luisteren. Daarom moeten opvoeders zowel individuele leerlingen als de hele groep aanmoedigen en motiveren. Ze moeten hun steun betuigen en ernaar streven om negatieve situaties om te zetten in positieve (Bull, 2013; James, 2019).

Zonder goede gidsen en goede leiders moeten opvoeders **individuele en groepsspiegels** zijn. Een van de belangrijkste dingen in het onderwijs is feedback. Wanneer opvoeders feedback geven, weet de leerling wat hij/zij moet verbeteren en welke sterke punten hij/zij heeft. Het is ook goed om de leerlingen te informeren of de les goed gaat en of ze alle doelen van de les bereiken (James, 2019).

Waarschijnlijk is de belangrijkste rol dat opvoeders **medeleerders** moeten zijn. Zoals we zien, verandert onze wereld erg snel. Nieuwe apps en digitale tools veranderen voortdurend en er worden steeds nieuwe ontwikkeld. Opvoeders moeten dus voortdurend hun kennis en digitale vaardigheden ontwikkelen om passend online onderwijs te kunnen geven.

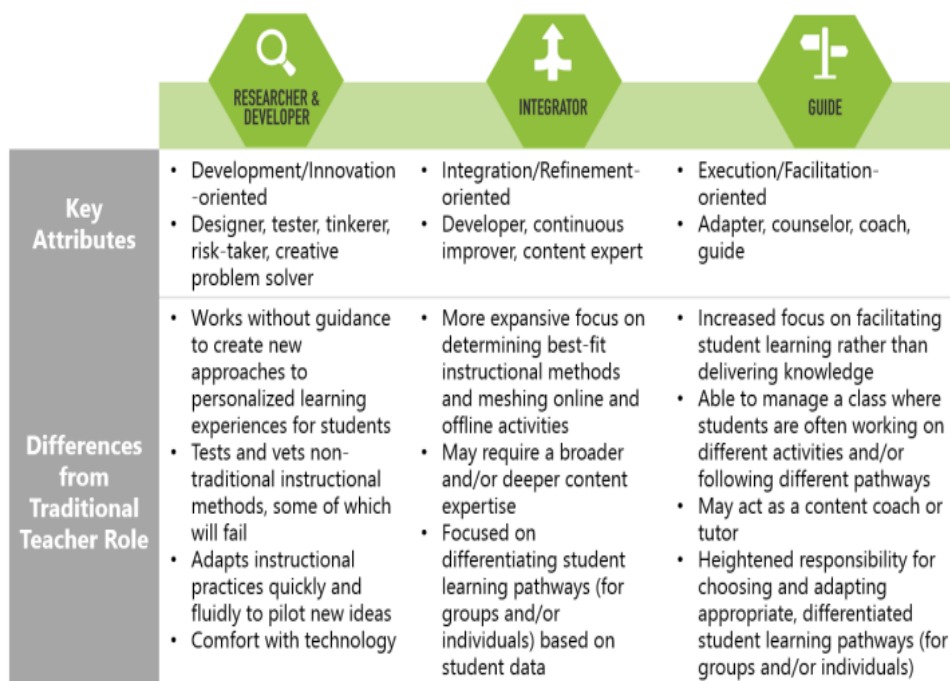
Als je meer wilt weten over de rol en het gedrag van de opvoeder in de online omgeving, kun je een video bekijken (https://www.youtube.com/watch?v=o6yjl67_71M) die de rol van de opvoeder in de online onderwijs- en leeromgeving weergeeft .

2. Rol en het gedrag van de opvoeder in een gemengde leeromgeving

Volgens Blaine Smith en Cynthia J. Brame wordt in online cursussen ten minste 80% van de inhoud online geleverd, terwijl bij blended teaching de inhoud van de cursussen van 30% tot 80% online wordt geleverd met enige persoonlijke interactie. Het belangrijkste verschil tussen online lesgeven en blended lesgeven is daarom dat het laatste online en persoonlijk lesgeven omvat, terwijl online lesgeven de methode is die internet gebruikt via verschillende online onderwijsplatforms. Omdat het verschillende manieren van lesgeven zijn, kunnen de rol en het gedrag van opvoeders in deze leeromgevingen ook anders zijn (Hasa, 2021).

Het opnieuw vormgeven van lesgeven door TNTP illustreert de rol van opvoeders als volgt:

Notes: (1) The following roles describe discrete functions served by a teacher, and are not mutually exclusive. A teacher may hold more than one of these roles.
 (2) These roles do not explicitly provide for the technology maintenance function necessary to the smooth operation of a mature blended learning model; this responsibility may be integrated into any (or all) of the positions detailed above, or may be a separate role.

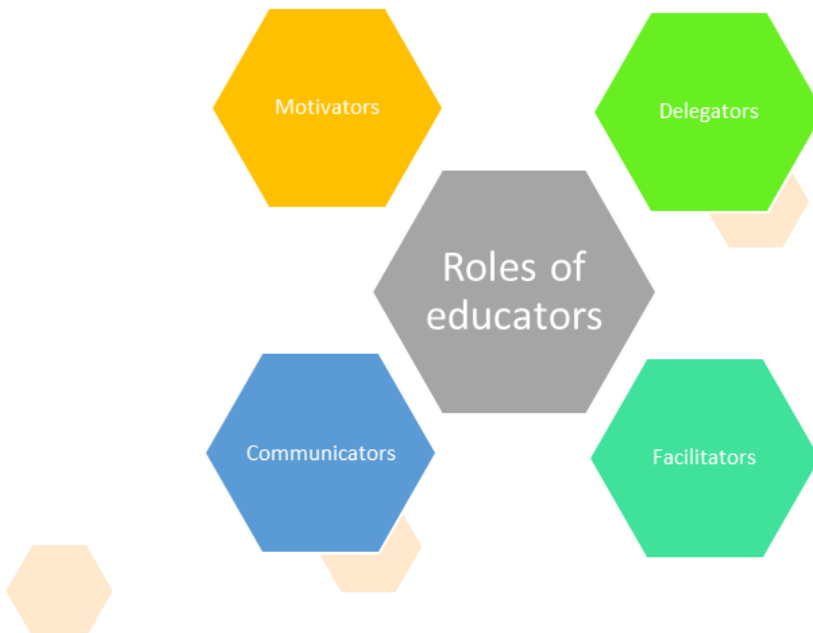
Figuur 2. De rol van opvoeders in de gemengde leeromgeving

Zoals je kunt zien in de gemengde leeromgeving, moeten opvoeders: onderzoekers en ontwikkelaars, integrators en gidsen zijn (hetzelfde als opvoeders in de online leeromgeving). Als onderzoekers en ontwikkelaars moeten opvoeders verschillende presentaties, taken – lesmateriaal ontwerpen en nieuwe leermethoden testen. Ook moeten ze altijd op een creatieve manier nadenken, risico's nemen en problemen oplossen. Als integrators moeten opvoeders dingen

Dit project is mede gefinancierd met steun van de Europese Commissie. Deze publicatie geeft alleen de mening van de auteur weer, en de Commissie kan niet verantwoordelijk worden gehouden voor enig gebruik dat kan worden gemaakt van de informatie in deze publicatie

integreren en werken als ontwikkelaars, continue verbeteren en experts zijn betreft de inhoud. Ten slotte, als gidsen zouden opvoeders adapters, counselors en coaches moeten zijn.

Verder hebben Geeta Rani et al. de rol van opvoeders op een andere manier verdeelt, zoals weergegeven in het onderstaande tabel:

Figuur 3. Rollen van opvoeders in de gemengde leeromgeving

Ze stelt dat opvoeders in de gemengde leeromgeving motivators, delegators, facilitators en communicators moeten zijn.

Communicators. Communicatie is een van de belangrijkste dingen in het lesgeven, vooral bij blended teaching waar twee verschillende onderwijsomgevingen (online en face-to-face) met elkaar verweven zijn. Opvoeders moeten ervoor zorgen dat leerlingen hun verwachtingen correct hebben begrepen. Om een goede communicatie tussen lerenden en opvoeders mogelijk te maken, moeten beide de volgende termen onthouden: synchrone communicatie en asynchrone communicatie. Synchrone communicatie betekent communicatie in realtime, of het nu persoonlijk of virtueel is. Online gebeurt dit meestal via webconferentietools. Asynchrone communicatie betekent communicatie die plaatsvindt op een voor de gebruiker geschikt moment, ook wel “anytime learning” genoemd. Online gebeurt dit vaak via discussieborden, e-mail en wiki's (Australian Catholic University). Daarnaast moeten opvoeders onthouden dat de leerling zich gewaardeerd en welkom moet voelen (Geeta Rani, et al., 2021).

Motivators. Motivatie is erg belangrijk in het leerproces. Zonder motivatie zal de leerling verschillende leeractiviteiten niet op een goede manier kunnen voltooien. Daarom is het motiveren van leerlingen een van de belangrijkste taken van opvoeders. Er zijn enkele nuttige

methoden om de motivatie van leerlingen te vergroten. Een daarvan is het cultiveren van keuze. Het is belangrijk om de leerling een keuze te geven tijdens het voltooien van taken, bijvoorbeeld om een essay te schrijven of een PowerPoint te maken. Een andere manier om de motivatie te vergroten - maak een wedstrijd. Concurrentie is een krachtige motivator voor lerenden, en als het op de juiste manier wordt behandeld, kan het de motivatie en betrokkenheid vergroten, vooral in combinatie met samenwerkend werken (Whitaker, 2021). Ten slotte is het belangrijk om prioriteit te geven aan vieringen. Waarschijnlijk vinden de meeste mensen het leuk om te worden beloond en te worden gefeliciteerd met het boeken van vooruitgang. Sommige mensen houden er echter niet van om in het openbaar te worden beloond, dus je kunt een e-mail schrijven of persoonlijk zeggen dat iemand geweldig werk heeft geleverd.

Facilitators. Er zijn twee soorten begeleiders: betrokken en stille begeleiders. De betrokken begeleiders gaan vaak in gesprek met leerlingen in online discussies en werk. Op deze manier kunnen docenten de discussie leiden, beheren, vervolgvragen stellen, de antwoorden van leerlingen complimenteren en twijfels wegnemen (ASCD, 2012). "Deze rol stelt docenten in staat om actief met studenten om te gaan om de gesprekken te begeleiden om ervoor te zorgen dat ze op het goede spoor blijven" (ASCD, 2014). Begeleiders mogen echter niet te dominant zijn, ze moeten hun online deelname beperken en leerlingen zelf onderwerpen laten verkennen.

De stille begeleiders "gebruiken online discussies en werken om het leerplan in de klas aan te vullen en uit te breiden ... [maar] beperkt zijn of haar betrokkenheid tot het plaatsen van vragen voor studenten om te bespreken en de ontwerpen van activiteiten die studenten kunnen voltooien" (Tucker, 2012). Op die manier kunnen lerenden zelf de discussie leiden en de leiding nemen over hun ontdekking van kennis (ASCD, 2014). Maar het is belangrijk om ze te laten weten dat de docent online gesprekken en opdrachten in de gaten houdt.

Delegators. Gewoonlijk hebben studenten verschillende niveau van kennis en varieert bij iedereen het werktempo. De een is in staat om taken snel en zelfstandig af te ronden, terwijl de ander meer tijd en wat hulp nodig heeft. Daarom is het de taak van opvoeders om personen te delegeren die anderen zullen helpen. Het stimuleert teamwerk en verbetert de communicatieve vaardigheden.

Co-funded by the
European Union

Dit project is mede gefinancierd met steun van de Europese Commissie. Deze publicatie geeft alleen de mening van de auteur weer, en de Commissie kan niet verantwoordelijk worden gehouden voor enig gebruik dat kan worden gemaakt van de informatie in deze publicatie

3. Wat kunnen opvoeders doen om leerlingen een succesvolle online ervaring te bieden?

"Bij alle vormen van afstandsonderwijs is het vermogen om de relatie met leerlingen op afstand te vermensenlijken belangrijk" (Moore, 2011). Tegenwoordig, wanneer docenten moeten navigeren naar een formaat waarin kleine vakjes een gezicht of afbeelding tonen, is het echter moeilijk om ervoor te zorgen dat de online leerervaring hetzelfde is als een live-ervaring. Dus, wat kunnen docenten doen om een succesvolle ervaring voor leerlingen te garanderen?

Zoals in het vorige hoofdstuk werd vermeld, is het belangrijk om de feedback van de opvoeders te krijgen, maar ook de feedback van de leerlingen is belangrijk. Daarom kunnen opvoeders de geanimeerde reactie gebruiken om een meer interactieve online-ervaring te garanderen. Voor dat doel kan Voki worden gebruikt. Voki is een educatief hulpmiddel voor opvoeders en studenten dat kan worden gebruikt om instructie, betrokkenheid en lesbegrip te verbeteren. Voki kan worden gebruikt in de klas (voor studentenwerk), als een geanimeerde presentatietool, voor studentenopdrachten en als een virtueel begeleid discussieforum (Voki Hangouts). De tweede handige tool is Powtoon. Powtoon is het visuele communicatieplatform dat je de vrijheid geeft om professionele en volledig op maat gemaakte video's te maken waar je publiek dol op zal zijn. Deze twee tools zullen leerlingen dus helpen om een geanimeerde reactie te geven door een voice-over personage en cartoon te creëren (Peterson-Ahmad en Keeley, 2021).

Daarnaast is het van cruciaal belang om coöperatief leren aan te bieden. Coöperatief leren houdt in dat leerlingen in verschillende groepen moeten worden verdeeld. Die groepen moeten taken verdelen over alle groepsleden. Iedereen moet bijdragen aan de taak om het doel te bereiken. "Er zijn verschillende strategieën die kunnen worden gebruikt om ervoor te zorgen dat het werk collaboratief is, waaronder strategieën zoals denken/koppelen/delen, puzzelen en flexibel groeperen" (Peterson-Ahmad en Keeley, 2021). Edublogs, Weebly voor het onderwijs, Zoom-breakout rooms of een gedeeld Google-document zijn voorbeelden van tools die deze strategieën kunnen ondersteunen.

Een andere handige tip voor opvoeders om een succesvolle ervaring te garanderen, is om eenvoudig te zijn. Elke opvoeder heeft de frustratie ervaren van het opnieuw moeten uitleggen van nieuwe instructies aan de leerlingen. In de online leeromgeving moeten docenten het vaker doen omdat er verschillende taken zijn die moeten worden voltooid met behulp van digitale hulpmiddelen en omdat nu bij elke taak de docent niet alleen de taak zelf moet uitleggen, maar ook daarbij de instructies moet geven over het gebruik van een bepaalde app of een andere online hulpmiddel. Het is belangrijk om deze instructies zo eenvoudig mogelijk te geven, zodat elke leerling ze kan begrijpen. Docenten kunnen ook een bestand maken waarin de leerling de vereiste instructies kan vinden tijdens de hele training, cursus, les, enz.

Ten slotte is het belangrijk om de presentatie zelf interactief te maken. Om de aandacht van de lezer vast te houden en zijn/haar presentatie interactief te maken, kunnen opvoeders tools gebruiken zoals PearDeck add-on voor Google Slides en NearPod. Deze tools zijn ook handig om beoordelingen te maken en uit te zoeken of leerlingen de stof begrijpen (Peterson-Ahmad en Keeley, 2021).

4. Welke activiteiten kunnen opvoeders gebruiken om leerlingen een succesvolle online ervaring te bieden?

Dat ben ik!

Tijdens deze activiteit moeten de leerlingen hun camera en microfoon uitschakelen. Dan zet een persoon de camera en microfoon aan en zegt een uitspraak over zichzelf: "Ik heb een broer!". Iemand, die ook een broer heeft, zet zijn camera en microfoon aan en zegt: "Dat ben ik!". Dan zetten alle leerlingen hun camera's en microfoons uit en de volgende persoon zegt de verklaring over zichzelf. Deze activiteit is ideaal om op te warmen en om elkaar beter te leren kennen.

Opmerking:

- Om chaos te voorkomen, wanneer een persoon iets over zichzelf wil zeggen, steekt hij/zij zijn/haar hand op of roept de opvoeder elke persoon op volgens de deelnemerslijst.
- Deze activiteit werkt het beste met de "galerijweergave" of iets dergelijks, zodat u alle deelnemers kunt zien.

Schrijf en toon

Tijdens deze activiteit moeten de leerlingen een vel papier en een pen hebben. Opvoeders vragen hen om in één woord op te schrijven hoe ze zich voelen. Ook kunnen opvoeders deze taak moeilijker en creatiever maken door leerlingen te vragen hun gevoelens te beschrijven met behulp van de kop van de New York Times en, ten slotte, hun eigen gezicht te gebruiken die hun gevoelens en stemming weergeeft. Deze activiteiten kunnen aan het begin of aan het einde van de training, cursus, sessie, etc. worden ingezet. Als training, cursus etc. meer dan één dag duurt, kunnen opvoeders deze taken over meerdere dagen verdelen. Deze activiteit is perfect om feedback van leerlingen te krijgen.

Opmerking:

- Alle leerlingen moeten elkaars schermen voor deze activiteit kunnen zien. Het werkt het beste in de "galerijmodus" of iets dergelijks.

Denken/koppelen/delen

Leerling denkt na over wat hij wil vragen, misschien heeft hij ergens twijfels over of wil hij iets vragen om de kennis te verdiepen. De vraag wordt eerst in tweetallen besproken en daarna in de hele klas. Deze activiteit stimuleert probleemoplossing gericht en kritisch denken. Deze activiteit is ook een perfecte manier voor leerlingen om samen te werken.

Dit project is mede gefinancierd met steun van de Europese Commissie. Deze publicatie geeft alleen de mening van de auteur weer, en de Commissie kan niet verantwoordelijk worden gehouden voor enig gebruik dat kan worden gemaakt van de informatie in deze publicatie

Stap voor stap

1. De leerling schrijft de vraag op een online tool, bijvoorbeeld Lucidspark.com
2. De leerlingen worden verdeeld in groepen van 2-3 personen.
3. Leerlingen bespreken de vraag en proberen het antwoord te vinden.
4. Sommige paren worden gevraagd om in kleine groepjes te vertellen wat ze hebben besproken.

Woordenlijst

Online leeromgeving - het is een set onderwijs- en leerhulpmiddelen die zijn ontworpen om de leerervaring van een student te verbeteren door computers en internet in het leerproces op te nemen.

Gemengde leeromgeving - is een lesmethode die technologie en digitale media integreert met traditionele klasactiviteiten onder leiding van een instructeur, waardoor studenten meer flexibiliteit hebben om hun leerervaringen aan te passen.

Facilitator - iemand die een persoon of organisatie helpt iets gemakkelijker te doen of het antwoord op een probleem te vinden, door dingen te bespreken en manieren voor te stellen om dingen te doen.

Vermenselijken - om iets dat niet menselijk is te laten lijken op een persoon, of om iets dat niet menselijk is te behandelen alsof het een persoon is.

Revisie en samenvatting

Na het afronden van deze module leren opvoeders, docenten, tutores en trainers wat hun rol en gedrag is in de online onderwijsomgeving. Daarnaast krijgen ze enkele tips die hen helpen om boeiende online lessen en cursussen voor te bereiden. Ten slotte krijgen ze een aantal praktische activiteiten die ze kunnen aanpassen aan hun online lessen en cursussen en ze zullen helpen om een interessante online ervaring voor studenten te garanderen.

Lees de volgende vragen en markeer wat je hebt geleerd:

Om verder te lezen

Gebruikte bronnen:

<https://www.nytimes.com/2020/08/27/learning/7-activities-to-build-community-and-positive-classroom-culture-during-online-learning.html>
<https://cft.vanderbilt.edu/guides-sub-pages/blended-and-online-learning/>
<https://www.differencebetween.com/what-is-the-difference-between-e-learning-and-blended-learning/>
https://tntp.org/assets/documents/TNTP_Blended_Learning_WorkingPaper_2014.pdf
https://www.researchgate.net/publication/351883810_Visioning_the_role_of_teacher_to_facilitate_blended_learning_environment_after_covid-19
<https://www.facultyfocus.com/articles/online-education/online-course-delivery-and-instruction/eight-roles-of-an-effective-online-teacher/>
<https://qs-gen.com/role-of-the-teachers-in-online-classroom-2/>
https://www.youtube.com/watch?v=o6yjl67_71M
<https://www.voki.com/site/aboutVoki>
<https://www.powtoon.com/>
<https://www.facultyfocus.com/articles/online-education/online-course-delivery-and-instruction/five-ways-to-engage-students-in-an-online-learning-environment/>
<https://www.edutopia.org/article/4-tips-supporting-learning-home>
<https://www.panopto.com/blog/what-is-blended-learning/>
<https://www.techtarget.com/whatis/definition/virtual-learning-environment-VLE-or-managed-learning-environment-MLE>
<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/facilitator>

Bronnen om verder te lezen:

<https://hotmart.com/en/blog/role-of-an-online-teacher>
<https://kpu.pressbooks.pub/learningtolearnonline/chapter/describe-the-role-of-an-online-instructor/>
<https://elearningindustry.com/7-tips-prepare-for-teaching-online>
<https://www.pearson.com/ped-blogs/blogs/2020/03/9-strategies-for-effective-online-teaching.html>

Bekijk ook onze T4T Bibliotheek. Hier zijn enkele nuttige bronnen:

<https://ditchthattextbook.com/8-interactive-google-slides-activities-for-classroom-excitement/>
<https://www.edutopia.org/article/8-strategies-improve-participation-your-virtual-classroom>
<https://www.youtube.com/watch?v=HZkEPiRcJXY>
<https://www.ispringsolutions.com/blog/collaboration-tools-for-online-learning>

